

“La RAE encara definix els gitanos com a trapassers i embolicadors”

ENTREVISTA A

Soraya Claveria

Soraya Claveria és una jove gitana nascuda a Tortosa. Amb 24 anys és coordinadora de l'Agrupació d'Entitats Gitanes dels Països Catalans a les Terres de l'Ebre i cofundadora de l'entitat Sastipén Talí, que impulsa projectes per a reduir la desigualtat i donar noves oportunitats als joves gitanos i d'altres ètnies minoritàries a Tortosa.

Tortosa Júlia Albacar

Pregunta: Sempre parlem dels gitanos com un poble, una comunitat...

Resposta: El dia que als gitanos se'ls acabe el sentiment de comunitat, de solidaritat, la unió, la família i l'empatia, s'acabarà el poble gitano, perquè ser gitano és precisament això.

P: La història explica com el poble gitano ha estat un dels més perseguits i castigats al llarg dels segles. Perdura encara avui este racisme?

R: La Reial Acadèmia Espanyola encara definix *gitano* com “trapasser”, és a dir, una persona enganyosa, que busca guanyar amb trampes. Que patiràs racisme per part de determinades persones ja t'ho pots pensar, però també n'hi ha d'institucional i això xoca. Si tornem a la definició de la RAE, diu textualment que un gitano és qui “té gràcia per guanyar-se les voluntats dels altres, especialment una dona”. És a dir, que per a ser gitana ja em dius que soc estafadora, però per ser dona ho soc el doble. Fa un temps es van llançar dos campanyes, una, per a eliminar l'accepció de “sexe dèbil” a la definició de dona; i l'altra, la del poble gitano, però només es va canviar la de les dones.

P: Hi ha doble estigma per a les dones gitanes?

R: Hi ha la visió que les dones gitanes estan sotmeses a les lleis i al que diguen els homes, però quan coneixes la nostra cultura i costums entens que no és així. És cert que no es pot tapar el sol amb un dit i que hi ha determinats aspectes de la cultura gitana que són masculistes, però no és com la gent puga pensar. De fet, la figura de la dona gitana a la família és molt important, fins i tot més que la de l'home, m'atreiria a dir. Són les dones les que estan presents als moments més importants, com les bodes, el mocador... I allí no

hi entra cap home, eh? Les que manen i ho porten són les dones.

Fins i tot quan hi ha una infidelitat en un matrimoni no és la dona qui ho perd tot, sinó la persona que ha enganyat. L'infidel és qui es queda sense casa, família, diners... Tot. El que no ha complert amb la seua paraula és qui perd, siga home o dona.

P: Parlem de Sastipén Talí. Què significa?

R: Significa Salut i Llibertat, perquè per als gitanos, que hem estat perseguits i maltractats, el més important per a nosaltres és això, la salut i la llibertat. De fet, la nostra bandera es dividix en dos colors, un, el blau, que representa el cel, la llibertat, i a sota, el verd, que simbolitza la terra, perquè també hem estat nòmades. I al mig, la roda d'un carro, per la seua vinculació [els carros] a la cultura gitana.

P: I la iniciativa, quan sorgix?

R: A partir de la pandèmia. Sempre havíem volgut crear una entitat per a ajudar el nostre poble i el barri. Amb dos companys més, que ens hem criat al nucli antic de Tortosa, hem vist com durant la pandèmia les necessitats havien augmentat. Va ser llavors quan vam tenir clar que era el moment de crear l'entitat per a ajudar els nostres i la resta d'ètnies minoritàries del barri.

P: Les noves generacions veniu xafant fort.

R: Tenim un paper molt important, però també ens hem de saber mantenir a la línia.

P: Línia?

R: Sí. Una línia que no pots sobrepassar perquè, si no, dices de ser gitana i et consideren més paia, però si vas molt enrere, per als païos només ets una gitana. Per tant, has de saber molt bé on estàs.

El que dic normalment a joves i pares és que qui està orgullós d'on ha nascut i del que és, ho és aquí i

FOTO NÚRIA CARO

en qualsevol altre lloc, ja siga parlant amb la veïna del cinquè o amb l'alcalde. Quan una està orgullosa de les seues arrels, ho porta allà on vagi.

P: Quins deures poses a entitats i administracions per a seguir lluitant contra les desigualtats i el racisme?

R: Que no vinguin només a fer-se fotos amb nosaltres el dia 8 d'abril, el Dia el Poble Gitano. Ens és igual si ens donen una aportació econòmica o només un bolígraf de record, el que volem és que complisquen el que ens prometen. Som una cultura i ètnia molt acostumada al racisme, a l'exclusió social i al rebuig, i aprens a conviure-hi. Però no pot seguir així, hem d'aprendre a denunciar els actes racistes. Volem donar a conèixer què és realment ser gitano, que ens escolten i que vegem la realitat de la nostra cultura.

dia Internacional dels Museus del 14 al 22 de Maig

EL PODER DELS MUSEUS

EL MUSEU DE TORTOSA CELEBRA EL DIA INTERNACIONAL DELS MUSEUS. DEL 14 AL 22 DE MAIG ES FARAN JORNADES DE PORTES OBERTES I L'ACCÉS AL MUSEU SERÀ GRATUÏT.	14.05.2022 18.00 h. Presentació del projecte P=ART Autogestió de l'ansietat a través de l'art. 18.30 h. TALLER ARTTERÀPIA. 22.00 - 24.00 h. NIT DELS MUSEUS amb l'actuació musical del duet Josep Lanau.	15.05.2022 11.00 i 12.00 h. VISITA TEATRALITZADA a l'antic escorxador a càrrec de la Companyia. L'aforament a algunes activitats és limitat i cal fer reserva prèvia. Consulteu la web del Museu www.museudetortosa.cat per obtenir més informació.
---	---	---